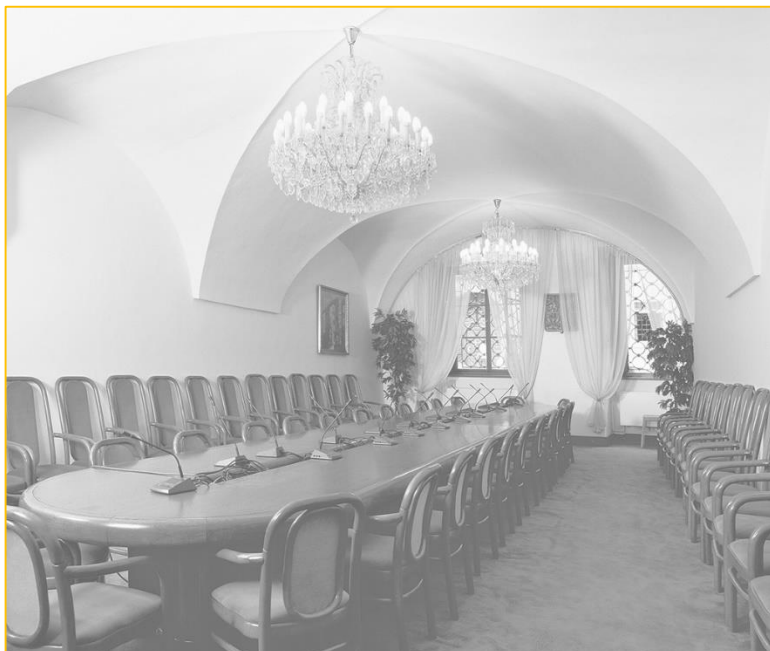

Zrušení povinného předškolního vzdělávání a povinného přijímání dvouletých dětí do státních mateřských škol

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 61), s právem EU

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Zrušení povinného předškolního vzdělávání a povinného přijímání dvouletých dětí do státních mateřských škol	Typ řady: online
Autor: Paldusová, H.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 0061	První vydání řady: říjen 1998
Datum: únor 2018	Frekvence vydání řady: nepravidelná
	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
	Jazyk: CZ
Klíčová slova:	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny,
Školství; předškolní vzdělávání; školský zákon	Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

**Oddělení
všeobecných
studií**

STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

**Oddělení pro
evropské
záležitosti**

STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
---	--	---	--	---

**Oddělení
komunikace
a vzdělávání**

INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů
---	---	--	---	---

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 61), s právem EU

Úvod:

Návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ruší dvě novinky v oblasti předškolního vzdělávání týkající se mateřských škol zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, které byly přijaty v minulém volebním období. První z nich je zavedení povinného předškolního vzdělávání v délce jednoho roku, kterým se fakticky prodloužila povinná školní docházka o jeden rok (a zavedla související administrativa), druhým pak zavedení povinnosti mateřských škol přijímat k předškolnímu vzdělávání děti od dvou let věku. Návrhem se tak úprava vrací do původního stavu.

Kromě toho návrh nově ruší bezúplatnost vzdělávání v posledním ročníku státních mateřských škol a v přípravné třídě základní školy.

Stanovisko Pl:

Vzdělávání je oblastí, v níž pravomoc EU zahrnuje podpůrné, koordinační a doplňkové činnosti s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států. Článek 165 Smlouvy o fungování EU v odst. 1 výslovně uvádí, že Unie plně respektuje odpovědnost členských států za obsah výuky a organizaci vzdělávacích systémů.

V roce 2002 byly představiteli EU přijaty tzv. barcelonské cíle, podle nichž mělo mít do roku 2010 k péči o děti přístup nejméně 90 % dětí ve věku od tří let do věku povinné školní docházky a nejméně 33 % dětí mladších tří let. ČR patří mezi státy, které tyto cíle zejména u dětí do tří let dlouhodobě neplní (míra účasti dětí mladších tří let v systému vzdělávání a péče o děti byla v roce 2011 pod 10 %, u dětí od 4 let pak poklesla z 92 % v roce 2001 na 87,8 % v roce 2011¹), nicméně je třeba poznamenat, že u obou věkových kategorií splnilo tyto cíle pouze osm členských států (u mladších dětí to bylo deset členských států a u starších jedenáct členských států). Komise proto v květnu 2013 vydala doporučení pro 11 členských států včetně ČR, která se týkala mimo jiné dostupnosti péče o děti nebo celodenní školní péče a služeb hlídání dětí.

Dostupnost péče o děti významným způsobem ovlivňuje zaměstnanost žen; dobrá dostupnost umožňuje lepší sladování soukromého a pracovního života. Systém vzdělávání a péče v raném dětství je v ČR, stejně jako ve většině evropských zemí, rozdělen do dvou stupňů podle věku.² Obvyklou hranici představuje věk tří let, kdy děti vstupují do zařízení, kde významnou část činnosti tvoří vzdělávací aktivity. Naopak v zařízeních pro děti do tří let je hlavním úkolem zaměstnanců péče o svěřené děti. Tomu odpovídá i složení zaměstnanců (pedagogičtí pracovníci vs. pečovatelé),

¹ Viz zpráva Eurydice a Eurostatu Klíčové údaje o vzdělávání a péči v raném dětství v Evropě, vydání 2014. Dostupné zde: <https://publications.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/4bda53c1-7352-11e5-86db-01aa75ed71a1/language-cs>.

² Blíže k této problematice viz zpráva v pozn. 1.

požadavky na jejich kvalifikaci (terciární vs. sekundární vzdělání) nebo (v některých zemích) maximální povolený počet dětí na jednoho zaměstnance. Jakékoli řešení nedostatečné kapacity zařízení péče o děti (zejména u kategorie dětí do tří let věku převyšuje poptávka nabídku ve většině evropských zemí s výjimkou Skandinávie) by mělo tyto skutečnosti zohlednit.

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflektuje eventuální pozdější pozměňovací návrhy.